

Fréttatilkynning til fjölmiðla
frá
skrifstofu forseta Íslands

ÍSLENSKU MENNTAVERÐLAUNIN VEITT Í FYRSTA SINN

Forseti Íslands Ólafur Ragnar Grímsson veitti í kvöld, miðvikudaginn 1. júní, Íslensku menntaverðlaunin í fyrsta sinn. Athöfnin fór fram í Víðistaðaskóla í Hafnarfirði.

Íslensku menntaverðlaunin eru veitt í fjórum flokkum:

1. Skólum sem sinnt hafa vel nýsköpun eða farsælu samhengi í fræðslustarfi.
 - Verðlaunahafi er **Grundaskóli** á Akranesi.
2. Kennurum sem skilað hafa merku ævistarfi eða á annan hátt hafa skarað framúr.
 - Verðlaunahafi er **Kári Arnórsson** fyrrverandi skólastjóri Fossvogsskóla.
3. Ungu fólki sem í upphafi kennsluferils hefur sýnt hæfileika og lagt alúð við starf sitt.
 - Verðlaunahafi er **Rannveig Þorvaldsdóttir** kennari við Grunnskólann á Ísafirði.
4. Höfundum námsefnis sem stuðlað hafa að nýjungum í skólastarfi.
 - Verðlaunahafi er **Sigfríður Björnsdóttir** höfundur námsvefsins „Tónlist í tímans rás”.

Í greinargerðum dómnefnda um verðlaunahafana fjóra segir m.a.:

1. Skólar sem sinnt hafa vel nýsköpun eða farsælu samhengi í fræðslustarfi

„**Grundaskóli** hefur ávallt verið framsækinn skóli og þar hefur verið lögð rækt við fjölbreytta náms- og kennsluhætti. Í skólanum hafa verið unnin mörg áhugaverð þróunarverkefni þar sem lögð er áhersla á skapandi og fjölbreytt viðfangsefni. Þá hafa list- og verkgreinar frá fyrstu tíð skipað stóran sess í starfi skólans.

Grundaskóli hefur ávallt hugað vel að félagsstarfi nemenda og eru þeir hvattir áfram á því sviði sem öðrum. Þess má geta að nemendur taka fullan þátt í móttöku gesta sem koma í skólann til að kynna sér starfið og hafa gestirnir því tækifæri til að kynna sér lífið í skólanum með milliliðalausri rökræðu við nemendur. Einnig hefur samstarf skólans við heimilin verið ákaflega gott allt frá upphafi og er öflugt foreldrafélag starfandi við skólann.

Stjórnendur og kennarar Grundaskóla hafa verið duglegir að sækja sér viðbótarmenntun sem nýtist skólanum í allri þróun starfsins. Mikil áhersla er lögð á góða samvinnu starfsmanna sem skilar sér í jákvæðu og metnaðarfullu skólastarfi og góðum starfsanda. Það er því ekki að undra að gamall nemandi skólans sagði einu sinni: „Við útskrifumst úr Grundaskóla en við yfirgefum hann aldrei”, en þessi orð segja ákaflega margt um þann góða anda sem ríkir í Grundaskóla.”

2. Kennarar sem skilað hafa merku ævistarfi eða á annan hátt hafa skarað framúr

„**Kári Arnórsson**, fyrrverandi skólastjóri, hóf þróunar- og umbótastarf sitt í skólamálum strax á fyrstu árum sínum við kennslu upp úr 1950. Hann var um árabil kennari – fyrst á Þórshöfn og svo í Hafnarfirði, en síðan skólastjóri á Húsavík í um áratug. Árið 1971 tók hann við starfi sem skólastjóri í Fossvogsskóla í Reykjavík. Sá skóli var þá nýstofnaður og var fyrsti tilraunaskólinn um nýja kennsluhætti á Íslandi. Þá voru slíkir kennsluhættir kallaðir „opinn skóli“; nú, þrjátíu árum síðar, er talað um „einstaklingsmiðað nám“, en að baki liggur sama hugmyndafræði.

Sýn Kára á starf kennara og skóla mótaðist alla tíð af þeirri afstöðu að hver einstakur nemandi ætti að fá tækifæri til að njóta hæfileika sinna og að kennslan ætti fyrst og fremst að miðast við getu nemandans og þroska á hverjum tíma.

Kári vildi losa skólastarf úr viðjum hefða og vana. Honum var kappsmál að leita sífellt nýrra leiða og láta reyna á nýjar hugmyndir, prófa þær og þróa. Hann lagði áherslu á að læra af reynslunni með því að leggja stöðugt mat á skólastarfið og bregðast við í samræmi við niðurstöður þess. Hann vildi að nemendur lærðu að sýna hver öðrum tillitssemi og virðingu og að þeim liði vel í skólanum. Hann byggði upp sjálfstæði nemenda sinna, vildi draga úr vægi kennslubókarinnar og beita fjölbreyttum aðferðum við kennslu. Hann sá til þess að nemendur ættu valkosti, hefðu áhrif á nám sitt og tækju ábyrgð á því. Hann lagði áherslu á aukinn hlut listsköpunar og handmenntar í skólastarfi, stuðlaði að samstarfi kennara og valddreifingu innan skólans og kappkostaði stöðugt og náði samstarf heimila og skóla. Þannig skipulagði hann m.a. skólastarfið í skóla sínum á þann hátt að það kæmi til móts við þarfir heimilanna og bauð nemendum lengri og innihaldsríkari skólalag en þá tíðkaðist í öðrum skólum.

Þá þrjú áratugi sem Kári var skólastjóri í Fossvogsskóla var hann óþreytandi að miðla af reynslu sinni og fræða aðra um starf skólans með því að taka á móti hópum kennara, skólastjórnenda og annars skólafólks sem vildi kynna sér það. Hann skrifaði greinar og skýrslur, hélt námskeið og flutti erindi og fyrirlestra um skólastarfið í Fossvogsskóla.

Kári Arnórsson á að baki langan og farsælan feril bæði sem kennari og skólastjóri og hefur skilað merku ævistarfi með því að hlúa að sprutum sem hafa vaxið og dafnað og haft víðtæk áhrif á íslenska grunnskóla. Hann ruddi braut viðhorfum um að gott og farsælt skólastarf krefðist þess að hæfileikar, sjálfstæði og frumkvæði hvers einstaklings fengi notið sín.”

3. Ungt fólk sem í upphafi kennsluferils hefur sýnt hæfileika og lagt alúð við starf sitt

„**Rannveig Þorvaldsdóttir** útskrifaðist úr Kennaraháskóla Íslands vorið 1997. Fyrstu tvö árin kenndi hún við Langholtsskóla í Reykjavík en hefur síðan kennt við Grunnskólann á Ísafirði.

Hún gengur að hverju nýju verkefni með opnum huga og hefur náð einstaklega góðum tengslum við nemendur sína og samstarfsfólk. Hún kemur fram við nemendur sína af virðingu og ljúfmennsku og tekst þannig að skapa í bekknum sínum hvetjandi námsumhverfi þar sem hver einstaklingur nýtur námsins og vinnur eftir bestu getu. Rannveig hefur lagt kapp á að vinna samkvæmt hugmyndinni um “skóla án aðgreiningar.” Þar sem í sama bekknum er fjölbreyttur nemendahópur sem býr yfir mismunandi getu og þroska. Rannveig sækist eftir að vinna með nemendahópum sem samanstanda af ólíkum einstaklingum, þ.á.m. einstaklingum sem hafa ýmiss konar sérþarfir. Þessar sérþarfir, sem oft

kalla á sérstök vinnubrögð, mikið skipulag og aukinn tíma, eru sem áskorun í hennar huga enda nær hún góðum árangri í vinnu með nemendum.

Rannveig býr yfir þeim mikilvæga kosti góðs kennara að skorast ekki undan verkefnum heldur sýna frumkvæði og áræðni í starfi. Hún tekst á hendur krefjandi og ögrandi verkefni og tekst vel að leysa þau farsælega. Til að styrkja sig enn betur faglega í starfi hefur hún hafið nám í sérkennslu í Kennaraháskóla Íslands samhliða starfi sínu.

Rannveig Þorvaldsdóttir er fulltrúi hinna fjölmörgu, ungu kennara sem í upphafi starfsferlis síns hafa sýnt hve mikils virði traust menntun, jákvætt hugarfar og einlægur áhugi á starfinu er.”

4. Höfundar námsefnis sem stuðlað hafa að nýjungum í skólastarfi

„**Sigfríður Björnsdóttir** hlýtur verðlaunin fyrir námsvefinn „Tónlist í tímans rás“. Verkefnið byggir á afar framsækinni hugsun en á vef hennar er fléttað saman fróðleik um tónlistarsögu og frumatriðum í tónsmíðum. Nemendur eiga þess kost að rannsaka hvað einkennir helstu stílbrigði í tónsmíðum í vestrænni tónlistarsögu með því að skoða tónðæmi og hlusta á þau. Einnig eru nemendur sjálfir hvattir til að semja eigin tónverk. „Tónlist í tímans rás“ hvetur nemendur til að afla sér þekkingar á lifandi og virkan hátt þar sem hver nemandi tekur á efniinu eftir eigin áhuga og í samræmi við eigin getu

Dómnefnd telur að námsefni þetta muni stuðla að nýjungum í tónmenntakennslu, en það er svið sem of oft hefur orðið útundan í íslenskum grunnskólum. Því er þetta námsefni kærkomin viðbót sem mun eflaust efla enn frekar tónlistarnám í skólum landsins.

Því má bæta við að „Tónlist í tímans rás“ hefur nú þegar vakið áhuga erlendra námsefnishöfunda og eru líkur á því að efnið verði þýtt á önnur tungumál.”

1. júní 2005